

SCANDINAVIAN CAPITAL EXCHANGE

Siden sin start har Scandinavian Capital Exchange manifesteret sin ekspertise ved offentligt at kommentere og informere om de forhold, der er relevante i finansiell sammenhæng.

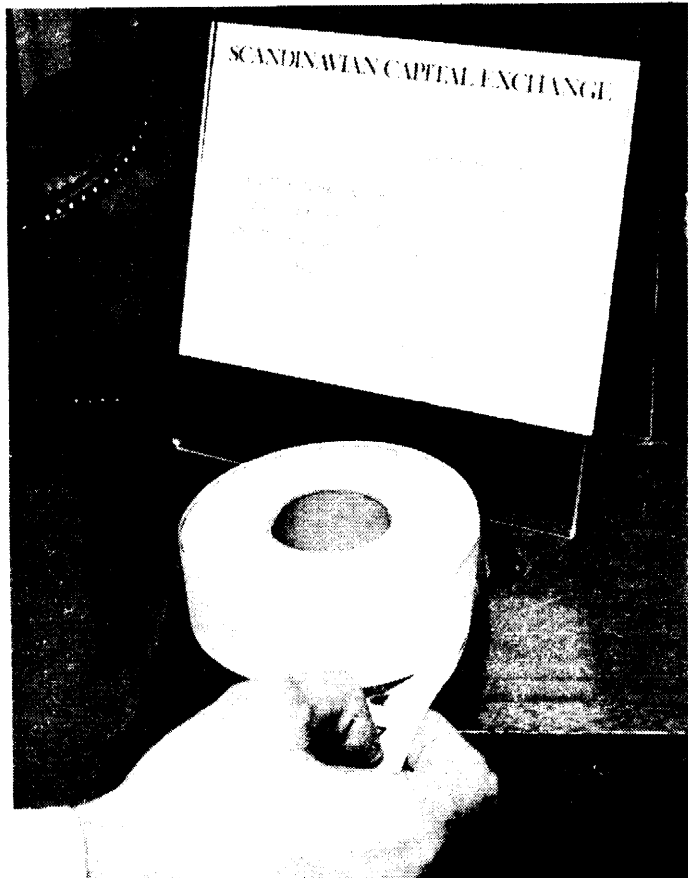
SCE er blevet en anerkendt autoritet og bliver ofte refereret til i TV, radio og dagspressen, der i dybdeartikler og interviews ofte trækker på SCE's viden til at kommentere eller prognosticere begivenheder og udvikling på det internationale og nationale finansielle marked.

Selskabet har igennem mange år haft et nært forhold til den seriøse, finansielle presse, og vi har her samlet et lille udvalg af nogle af de avisomtaler som selskabet har haft gennem årene.

Børsen

Torsdag den 20. september 1979

Guldfeberen et udtryk for panikagtig »flugt« mod det inflations-sikre

Hos Scandinavian Capital Exchange har det været nødvendigt at tage en nummerrulle i brug for at holde styr på den strøm af investorer, der søger investering i ædelmetaller.

Guldprisens eksplosion klart tegn på krisetid

Arbitragechef Jan Raffel: Dollarens svaghed og inflation har skylden

Den senere tids voldsomme stigning i guldprisen er helt klart et krisetegn. Det er et udtryk for mistillid til hele den vestlige økonomi og valutasystemet. Det er samtidig en farlig tendens, der meget nemt kan udløse et enormt pres mod dollaren og føre til omfattende valutauro, siger Handelsbankens arbitragechef Jan Raffel til Børsen.

— Flugten ind i guld og guldprisens himmelflugt er kort og godt udtryk for mistillid til papirpenge og først og fremmest til dollar, fordi der er så mange af dem, og fordi dollaren er det centrale element i det vestlige valutasystem.

Guldprisen er på få uger steget fra 300 dollars til 350 dolara, og der har været feberagtig efterspørgsel efter guld i de seneste dage. Guldet steg således omkring 30 dollar på mindre end to døgn tirsdag-onsdag.

— Den seneste udvikling viser, at man leder efter noget, hvori man kan sikre sig mod inflationens uduelling af købekraften. Derfor har man nu kastet sig over guld. Men det næste bliver måske sølv og andre råvarer, antikviteter og fast ejendom. Men det indebærer i sig selv en fare for at udløse endnu større inflationspres.

Børsen: Hvad er årsagen

til de seneste ugers dramatiske stigning i guldprisen?

USA-alarm

— Det, der rigtig har sat gang i tingene, er, at de økonomiske forhold i USA er alarmerende. Det gælder især inflationstakten. Inflationen er roden til alt ondt og sætter alt muligt andet i gang.

Man har åbenbart indtrykket af, at det ikke er til at få vendt inflationsudviklingen i USA foreløbig. En overgang troede man, at inflationen i USA ville toppe ved 7-8 pct., men nu ligger de og vander sig i 13-14 pct., uden at stigningstakten ser

ud til at være taget af, siger Jan Raffel.

— Samtidig understreges alvoren i den økonomiske situation af, at dollaren ikke er blevet styrket, selv om man har sat renteniveauet op til rekord niveau. Tværtimod har man måttet støtte dollaren ved intervention i den seneste tid.

— Vi er sådan set nået til et punkt, hvor alle er klar over, at hvis man lader dollaren falde yderligere, vil det kunne udløse katastrofale følger. Derfor kæmper man hårdt for at holde dollarens værdi. Det synes som om vi for øjeblikket kører på et lavpunkt (omkring 1.8050 D-mark), hvor myndighederne virkelig helhjertet går ind for at støtte den.

Børsen: Hvilke konsekvenser kan flugten ind i guld få?

Faretruende

— Jeg finder meget faretruende, at guldprisen stiger så stærkt. Det kan godt udløse et pris så stort på dollaren, at man må give efter.

Hvad det vil medføre, kan godt være lidt ubehageligt at tænke på. Vi kan risikere i løbet af meget kort tid at opleve rekordlave dollarkurser over hele verden. Hvad det så igen afføder af komplikationer, f.eks. hvordan OPEC-landene vil reagere på deres forringede købekraft og hele den gengældelsesproblematik og hele den onde spiral, er ikke godt at vide.

Børsen: Forsøger man ikke at modvirke mistilliden til papirpenge?

— I USA forsøger man at afhjælpe det ved at sætte renten i vejret. Men det er et sygdomstegn, at man bliver ved at sætte renten op, når man i forvejen har et rekordhøjt niveau.

Kreditformidlingen fortsætter uantastet. Det er udtryk for, at folk hellere vil »spendere« nu i erkendelse af, at man ikke har tillid til pengenes værdi.

Samtidig har hele den vestlige verden jo været inde i en enorm forbrugsbølge i en årrække, som er svær at standse. Folk vil jo gerne opretholde levestandarden. Hører man så om dårlige tider, er det som om låntagningen forstærkes, fordi folk gerne vil have »det sidste med«, siger Jan Raffel.

— Vi er inde i en håbløs usund udvikling. Tendenserne i den vestlige økonomi er foruroligende og har været foruroligende i lang tid.

Guldprisen er steget 1.000 pct. på 10 år, og prisen stiger åbenbart stadig. Det er helt klart et krisetegn, der burde give stof til eftertanke ikke kun hos politikerne, men også hos »manden på gaden«, siger Jan Raffel.

JOHN EKELUND

Investorer står i kø for at få ædelmetal

Den internationale guldfeber har nået København

Den guldfeber, der har rullet over de store internationale finanscentre gennem den seneste uges tid er nu med stor styrke nået til København. På Højbro Plads, hvor Danmarks største ædelmetalmægler har til huse, stod kunderne i bogstaveligste forstand i kø som i en anden bagerbutik søndag morgen. Eller for den sags skyld i kø som det sker hos fiskehandleren nyårsaftensdag. Og netop naboen til Scandinavian Capital Exchange fiskehandleren — måtte i går træde hjælpende til hos den danske ædelmetalmægler. Det skete ved at udlåne to ruller kundenumre.

Ekstra mandskab

Hvis det fortsætter, står kunderne i kø helt over til Christiansborg i dag, siger direktør Mogens Hauschildt, Scandinavian Capital Exchange.

Samtidig har man sat alt disponibelt mandskab ind på at betjene de mange hundrede interesserede investorer. Ud over den faste stab ved skranken og ved telefonerne, har Scandinavian Capital Exchange i går ansat ni vikarer, som yderligere hjælpes af de faste medarbejderes koner og familie.

— Vi slutter først udskrivningen af salgsnoter sent ud på natten, siger Mogens Hauschildt.

Alt imens investorerne venter i køen, stiger priserne på guld, sølv og platin. Hos SCE er det primært sølv og platin der afsættes. Guld er forbudt dankerne at besidde i barreform. Hvis man vil have guld må det ske via guldmønter, som dog er stort set det samme.

Store stigninger

Som eksempel på prisudviklingen kan nævnes, at en

oz. sølv sidste torsdag kostede 12 iollar.

Dagen efter, altså fredag steg prisen til 13 dollar. Mandag til 15 dollar, tirsdag til 16 dollar, onsdag — altså i går til 19 dollar, så kan man selv regne den procentvise stigning ud — blot på otte dage og derefter omregnet pr. år. Forud for disse prisstigninger de seneste dage, har ædelmetallerne også året igennem været udsat for meget store stigninger.

Mistillid

Den hektiske efterspørgsel hænger primært sammen med en alvorlig mistillid til papirpenge og som afledt funktion heraf, en umanerlig hamstring fra de rige arabiske oliestaters side, som hævdes at købe alt hvad der kan opdrives i markedet. Således måtte Scandinavian Capital Exchange i går stoppe for sølv-salget allerede kl. 16,00 — der kunne simpelt hen ikke skaffes mere sølv på verdensmarkedet.

— Vi ringer til de store tyske og schweiziske banker for at få flere forsyninger. Svaret er nej — kom igen om tre måneder — det hele går nu til de arabiske lande, siger Mogens Hauschildt.

Nye forhandlere

Som følge af den helt ukontrollerede interesse for ædelmetaller også i Danmark, er det gennem de seneste dage opstået en række nye ædelmetalthandlere. Et helt nyt firma i Gentofte — Argen Trade A/S meldes også om en enestående købsinteresse. — Vi startede firmaet for 14 dage siden og solgte på otte dage for en million kroner sølv, siger indehaveren Bjørn Stiedl til Børsen.

munch

Mogens Hauschildt: Umuligt for os at skaffe mere sølv på verdensmarkedet

Læs også Valuta og Rente side 41

Prisen på ædelmetaller er højere end nogensinde

Havde vi investeret i samme takt som tyskerne ville vi i år have indkøbt ædelmetaller fr 5 mia. kroner

Ædelmetallerne guld, sølv, og platin er steget meget i pris over den seneste 12-måneders periode. Ikke mindst i oktober kom det til ekstraordinært store stigninger forårsaget af dollarfaldet.

Priserne på ædelmetal er i dag højere end nogen sine tidligere i verdenshistorien, og internationale ædelmetalhandlere, erklærer at priserne fortsat vil stige. Også sølv om dollaren internationalt stabiliserer sin værdi.

Ganske vist har den seneste stabilisering af dollarkursen fået guldprisen til at reagere negativt. Der er efter guldhandlernes mening tale om en teknisk reaktion oven på de seneste fire ugers meget store stigninger. Allerede i forgårs begyndte guldet således igen at stige i pris.

Årsagen til, at guldet og de øvrige ædelmetaller forventes at stige yderligere, hænger sammen med uforandret produktion og stigende efterspørgsel. For guldets vedkommende ventes den samlede verdensproduktion i år at blive på i alt 44 mio. oz. (dertil 13 mio. oz. fra de kommunistiske lande). Det samlede udbud bliver imidlertid på 54 mio. oz. som følge af salg fra IMF, den amerikanske centralbank (US-treasury og den indiske regering, der i alt andrager 10 mio. oz.

I vækst

På aftagersiden tegner smykkeindustrien sig for 33 mio. oz., det industrielle forbrug 8 mio. oz., møntfremstilling 6 mio. oz., mens de resterende 7 mio. oz. går til private investorer.

Specielt det industrielle forbrug og den private efterspørgsel til investering er i stadig vækst.

Det betyder ifølge Economic News Agency i New York, at der må regnes med yderligere prisstigninger, dels på guld, men også på de øvrige ædelmetaller. Direkte citeret fra nyhedsbureauet hedder det, at private i 1977 investerede for 6 mio. oz. i guld og at alt tyder på, at mængden i 1978 på 7 mio. oz. ikke vil blive tilstrækkeligt til, at honorere efterspørgslen til investeringsformål.

Fører

Specielt fører de tyske banker an i opkøb af guld til investering. Anført af Dresdner Bank, der af Economic News Agency betegnes som meget aggressiv i sin opkøbspolitik, frasnyr netop de tyske banker de

hungrende guldinvestorer i Mellemøsten.

For at dække sig ind mod dollarfald har denne investeringsform været særlig voldsom i de seneste måneder, hvilket udviklingen i guldprisen vidner om.

Platin

Blandt ædelmetallerne har platin tegnet sig for de største stigninger gennem de seneste 12 måneder. Platin er således steget fra 150 dollar pr. oz. til oktober sidste år til 350 dollars i dag. Svarende til en procentuel stigning på 133 pct. Alene i oktober steg platin med 30 pct.

Guldprisen er over den seneste 12 måneders periode steget med 42 pct. fra 153 dollar pr. oz. til det nuværende niveau på ca. 220 dollar, mens prisen, da det gik hårdest til med dollarkursen nåede helt op i 245 dollar. Alene i oktober steg guldet med 10 pct.

For sølvets vedkommende har der på et år været tale om en prisstigning på 24 pct. hvoraf alene de 10 pct. fandt sted i oktober. Betragtes ædelmetalpriserne over en længere periode, især der sig også meget store stigninger, omend under store svingninger.

For otte år siden (7. januar 1971) kostede guld 37,99 dollar pr. oz. I dag er prisen 220 dollar. På otte år er guld således steget med mere end 500 pct. Målt i lilliar ganske vist.

Tab

Der har imidlertid også været mulighed for tab for investorerne, hvis man har været tvunget til at sælge på de forkerte tidspunkter. I december 1974 nåede guld således det på daværende tidspunkt højeste niveau på 197,5 dollar, men halvandet år senere i august 1976 gik guldprisen ned i 103,09 dollar, svarende til et fald på 42 pct.

Det kan således være en uheldig investering, at gå ind i guld på kort sigt, men på langt sigt har guld dokumenteret sine egenskaber som noget af det mest værdifulde der findes.

En tilsvarende udvikling aftegner sig for de øvrige ædelmetaller.

Forbudt

Private investorer i Danmark har ikke adgang til at købe guld med mindre det sker i møntform. Derimod er det tilladt private at investere i både sølv og platin.

Hos mæglerfirmaet Scandinavian Capital Exchange i København, som er det

eneste sted i landet hvor ædelmetal i barreform handles over skranken, siger direktør Mogens Hauschildt, at danskerne alene i 1978 har investeret for 100 mio. kr. i ædelmetal, mens der for blot fem år siden overhovedet ikke fandt sådanne investeringer sted i Danmark.

— Mange tusinde danskere har opdaget ædelmetal som en supplerende investering, og vi mærker en stadig større interesse.

— Investorerne i ædelmetal kan umiddelbart prise sig lykkelig. Men når vi glæder os over udviklingen på vore kunders vegne, er der god grund til samtidig at være bekymret for hele samfundet. Ædelmetallerens prisstigninger er alene udtryk for valutarisk uro og en meget stor og global omfattende ustabilitet, som kommer til at berøre os alle på en yderst alvorlig måde.

Sølvprisen

Hvad angår prisudviklingen på ædelmetal fremhæver Mogens Hauschildt, sølv som det metal der givet står overfor de største prisstigninger.

Verdensbanken har således forudsagt, at sølvprisen vil doubles inden 1985. Denne vurdering er udelukkende baseret på det der kaldes fundamentale betragtninger over produktion og forbrug.

Sølv er nemlig det eneste metal, hvor forbrug langt overstiger produktion. Da samtidig den industrielle produktion er langt dominerende og i kraftig vækst, vil dette automatisk medføre mangel og prisstigninger.

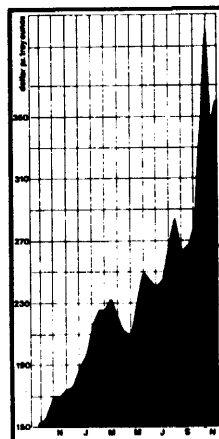
Sølvunderskud er i øvrigt et fænomen, som har været kendt gennem de seneste 30 år, og i disse 30 år har forbruget udelukkende kunnet opretholdes via omsættning og tæring på lagre.

Realistisk

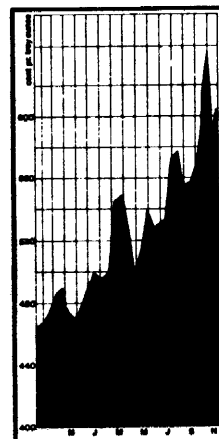
— Derfor er verdensbankens sken om prisudviklingen absolut realistisk, og efter Mogens Hauschildts mening antagelig forsigtigt udtrykt.

Den danske interesse er dog beskædet set i relation til f.eks. tyskernes interesse for investering i ædelmetal.

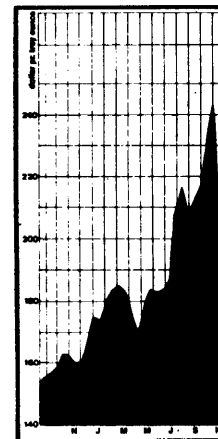
Hvis danskerne havde investeret med samme ihærdighed som tyskerne, ville vi her i landet have købt sølv og platin for 5 mia. kroner. Og ikke for de nævnte 100 mio., som til dato udgør den samlede danske ædelmetalinvestering i år. EBBE MUNCH-ANDERSEN

Platinprisen

Sølvprisen

Guldprisen

Sølv om dollaren stabiliserer sig fortsætter priserne på ædelmetaller himmelflugten.

Danske investorer har købt ædelmetaller for 100 mio. alene i år

Priserne højere end nogensinde - side 4

Indtil for få år siden var private investeringer i ædelmetaller et ukendt begreb herhjemme. Men i dag er billedet vendt.

Alene i de første 9 måneder af 1978 har private, danske investorer således købt for ialt 100 mio. kr. sølv og platin -

117 pct. forrentning på 8 måneder:

Sølv et guld- randet investerings- objekt

Handelen i kraftig vækst

Prisen på sølv stiger meget kraftig og interessen for sølv som investering følger efter lige så hurtigt. Samtidig med at sølvprisen siden nytår er fordoblet, er antallet af handlere af sølv over ahranken gennem Danmarks største råvarerfirmaer, Scandinvian Capital Exchange, steget tilsvarende.

De ti-tusind af investorer — der alene i Danmark ligger med sølv som led i deres porteføljesamsetning, har gjort en god forretning.

117 pct.

For otte måneder siden — ved årsskiftet — kostede et kilo sølv 192 dollar. I dag er prisen oppe på 406 dollar. Målt i dollar, som er sølvs internationale afregningsvaluta, er der tale om en værdistigning på 111 pct. Men målt i kroner er stigningen endnu større, idet dollarkursen i samme periode er steget fra kurs 509 til 523. Et kilo sølv der såle-

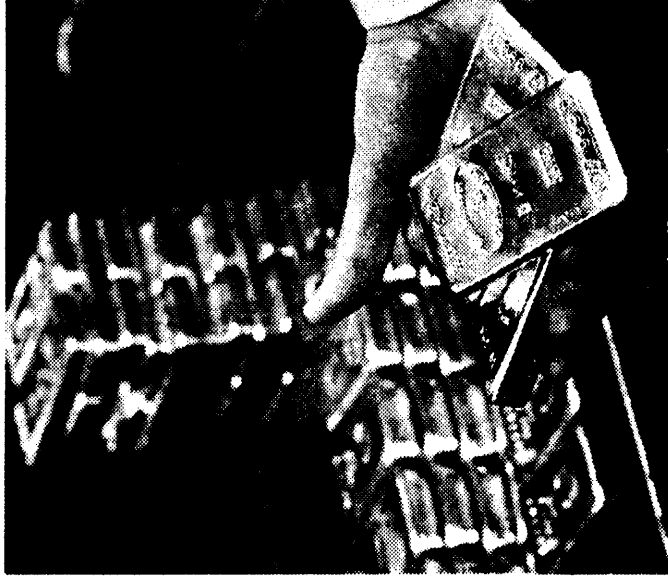
anføres i en dertil indrettet rubrik.

Sammenlignes en investering i sølv med Danmarks måske mest populære investering, nemlig obligationer, fremkommer et kummerligt resultat. Før skat har sølvet givet en forrentning der ligger 10 (ti) gange højere. Efter skat og inflation bliver der ikke meget tilbage af et obligationsafkast. Hvis man sætter inflationen til 10 pct. og tager marginalskatten som vedkommende ligger på 70,0 pct. viser det sig at obligationen afkaster nul procent — diverse økonomer har endog udregnet, at der bliver tale om et negativt afkast.

Overrøndes

Stående over sådanne alternativer, er det ikke så mærkeligt, at alternative investeringer nyder en sådan medvind, som det i øjeblikket er tilfældet.

Fra Scandinavian Capi-

Normalt købes sølvet i mindre bærre — som her på 1 kg.

rende investeringsobjekter. Det er det der netop sker i denne tid. Interessen for bl.a. sølv er således til stede også i lande, hvor de traditionelle investeringsobjekter end ikke nærmer sig konfunktions-stadlet, som det er tilfældet i Danmark.

Sølv mangel

Men hvorfor er netop sølv så attraktivt? Det er det fordi, det er sjældent, uforgængeligt, let at opbevare, let at transportere, let at omsætte overalt i verden. Manglen på sølv tæller måske her mere end noget andet. Den frie verdens samlede forbrug var på 456 mio. oz. (31,1 gram) men mineproduktionen var kun på 265 mio. oz. Denne difference dækkes alene via genbrug (omsmeltning) og reduktion af lagrene.

Dertil kommer at forbruget af sølv er stigende som følge af den teknologiske udvikling. Der bruges sølv i datamaskiner, solfangere, fotoudstyr, elektronisk udstyr. Disse områder kræver mere og mere, mens hverken produktion eller tæring af lagrene kan følge med.

Prisstigningerne på sølv er således et produkt af en af livets mest elementære sammenhænge.

At der ikke er tale om »salgsgas« fra alverdens sødelmetalmæglerne for at hente en hurtig gevinst hjem (hvad de naturligvis gør) illustreres af, at Verdensbanken også har beskæftiget sig med udviklingen.

Fra Verdensbanken blev det for nylig erklæret, at prisen på sølv ville tredobles — mindst — inden for ganske få år.

EBBE MUNCH-ANDERSEN

Guld, sølv og grunde den bedste opsparing

Af Erik Thomle

Guld, sølv og parcelhusgrunde er den sikreste pengeanbringelse for folk, der vil undgå at se deres formuer formindsket. Investeringer i aktier og obligationer har i de senere år været direkte tabsgivende.

Det er konklusionen på en indeksberegning, som tidskriftet Penge og Investering har foretaget med udgangspunkt fra den 1. januar 1973.

En formue, der i 1973 blev investeret i aktier eller obligationer, ville i 1978 være mindre i kroner og ører, selv hvis den del af overskuddet, skattevæsenet ikke tager, blev brugt til nye opkøb.

For hver 100 kr., der blev brugt til aktiekøb i 1973, ville der kun være 98 kr. tilbage i 1978, og beløbet falder til 93 kr. for hver 100 kr., hvis pengene var sat i obligationer. Resten af investeringen og renteindtægten efter skat er tabt på kurstab.

Lidt bedre er det gået for sparere, der har sat penge i banken på 12 måneders opsigelse. Blev de penge, skatten ikke tog, stående, er hver 100 kr. på godt fem år blevet til 122 kr. Trods en højere forrentning vokser en formue sat i pantebreve til samme

niveau, fordi den højere renteindtægt er udlignet af et kurstab.

Derimod er penge anbragt i guld blevet sikret en forholdsvis stor gevinst. For hver 100 kr. sat i guld i 1973, vil ejeren i år have 236 kr. En formue i sølv ville også være næsten fordoblet.

Men parcelhusgrunde er en lige så sikker pengeanbringelse. På fem år blev 100 kr. til 225 kr., mens stigningerne var lidt mindre — til 180 og 196 — for ejerlejligheder, sommerhuse og enfamiliehuse.

Diamanter, der er et stærkt opreklameret investeringsobjekt, klarer sig ikke så godt i sammenligning med andre investeringsmuligheder. 100 kr.-investeret i 1973 ville kunne have indbragt ejeren 147 kr. fem år senere. Men beregningen af diamanternes stigning skal tages med forbehold, understreger tidskriftet. Den kan være vanskelige at bedømme, og vanskelige at omsætte igen.

Ved indeksberegningen er der ikke taget hensyn til inflationen. Den vil under alle omstændigheder have forringet værdien af hver enkelt krone, som opsparingen fra 1973 i dag skal omsættes til.

Børsen

Tirsdag den 19. juni 1979

Guldet atter ved at blive verdens valuta-reserve

Indtager væsentlig rolle i den internationale finansverden

MONTREAUX-Børsen Skal den Vestlige verdens olieimport i fremtiden betales med guld? Vil pensionskasser, forsikringselskaber og multinationale koncerner i fremtiden placere en væsentlig del af deres reserver i guld, og vil private investorer også kaste sig over guldet som et investeringsobjekt på lige fod med investering i aktier, obligationer og fast ejendom? Meget tyder på, at der er en udvikling i gang, så guldet igen er godt på vej til at blive hele verdens mest betydende reservevaluta og investeringsobjekt. Emnet blev drøftet af et par hundrede ledende bankfolk, som i sidste uge mødtes i Montreaux til en konference under temaet »World Gold in the 1980's» arrangeret af Financial Times.

Tirsdag morgen, da konferencen åbnede, satte guldsprisen ny højderkord ved noteringen i Tokyo.

Alene i indeværende år er guldsprisen steget med omkring 70 dollar pr. oz. (31 gram) svarende til en prisstigning målt i dollar på omkring 35 pct. Investeringer i guld har siden tyverne vist sig at holde inflationen — og gennem flere perioder — langt overstige denne. Samtidig må det dog nævnes, at køb/salg på ugunstige tidspunkter også kan medføre tab.

Stor deltagelse

Under indtryk af den meget voldsomme prisstigning i guldsprisen gennem de seneste måneder fik denne konference stor deltagelse fra de ledende nationalbanker, forretningsbanker, guldhandlere, råvaremægler og portefølje-managers, som alle med fornyet aktualitet deltog med skærpet agtpågivenhed. Det gælder ikke mindst de to russiske bankfolk fra Wozchod Handelsbank A.G. i Zürich og de udstedte repræsentanter fra det amerikanske økonomiministerium.

Mens russerne ser en interesse i guldet som en betydende valutarisk enhedsfaktor under indtryk af meget store både kendte og ukendte reserver, har den amerikanske regering gennem mange år erklæret, at guldet ikke må og skal genetableres som en valutarisk enhed.

Den amerikanske økonomiminister erklærede således via en udsending fra Zürich-ambassaden, at guldets placering som reservevaluta var en nostalgisk illusion.

Meget tyder på, at den amerikanske regering står temmelig isoleret i dette spørgsmål. Dagen efter kommenterede Financial Times også det amerikanske økonomiministeriums udtalelser med spørgsmålet: Hvorfor har amerikanerne halveret guldsalget fra både IMF og US Treasury, hvis de er overbevist om, at det ingen valutarisk betydning har?

— Det sker, fordi de amerikanske myndigheder er klar over udviklingen og derfor ikke kan udhule deres guldrreserver, lyder svaret i Financial Times.

Halvdelen i guld

Den seneste udvikling tyder imidlertid på, at guldet indtager en væsentlig rolle i den internationale finansverden som fælles valutarisk enhed. Således udgør guld i dag halvdelen af de samlede reserver i det ny Europæiske valutasytem EMS.

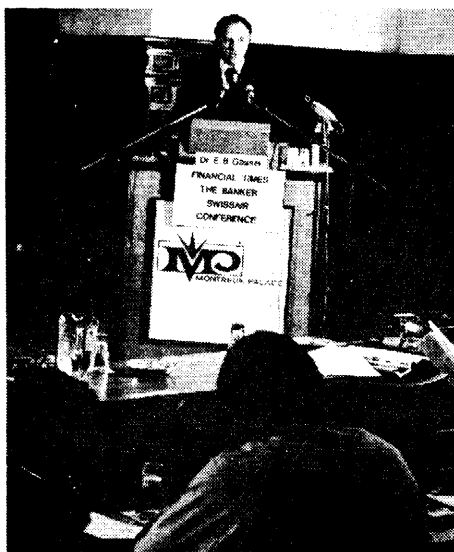
Storbankerne verden over har købt guld i den helt store målestok. Det samme gælder multinationale selskaber pensionskasser, forsikringselskaber og private. Adskillige advokater og portefølje-managers deltog således i »World Gold 1980» alene for at til egne sig ny viden om guldets rolle for bedre at kunne vejlede klienterne.

Vesttyske, hollandske, franske, belgiske, italienske og schweiziske nationalbanker har i god tid byttet papirvaluta ud med guld. Samtidig er guldsprisen steget voldsomt og papirvalutaerne vaklende.

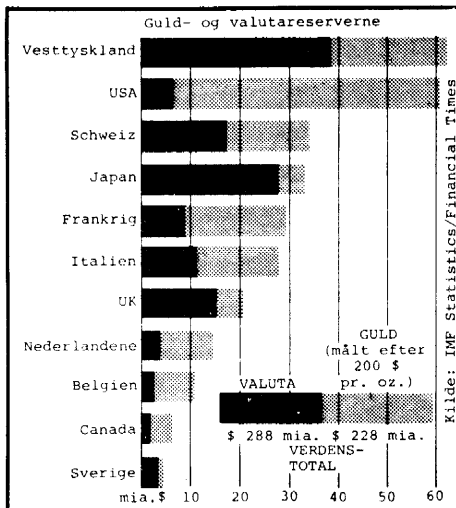
Forbudt at eje

I Danmark er interesse for guld yderst beskedne. Det er fortsat forbudt at eje uforarbejdet guld i Danmark. Det samme gælder i Sverige, mens Norge for tre uger siden gav guldet frit.

Denne yderst beskedne danske interesse afspejlede sig også i den skandinaviske repræsentation på konferencen. Privatbanken havde udsendt en observatør, og fra det danske råvaremæglerfirma Scandinavien Capital Exchange i

— Guldet er hele verdens reservevaluta, fastslår dr. E.B. Gasser, direktør for J. Henry Schroeder Bank AG, Zürich

I Montreaux samledes 200 bankfolk fra hele verden for at drøfte guldets placering som reservevaluta og investeringsobjekt

København deltog direktør Mogens Hauschildt.

Mogens Hauschildt siger til Børsen, at de skandinaviske banker har skilt sig ud fra de øvrige europæiske banker ved ikke at forage beholdningerne af guld.

— Hvis Danmark havde holdt samme procentuelle andel af reserverne i guld, som feks. Holland, ville »gevinsten for det danske samfund i dag være på ca. tre mia. dollar eller 15 mia. kr., siger Mogens Hauschildt.

Har stor rolle

Guldet spiller en stor rolle over alt i verden. Guld er således et dagligdags omsætningsaktiv i alle schweiziske banker, selv den mindste filial sælger guld over skranken. Det samme gælder i en række europæiske lande — først og fremmest Tyskland.

En af guldkonferencens mest autoritative deltage-re, den administrerende direktør for J. Henry Schroeder Bank A.G. i Zürich, dr. E. B. Gasser, understreger i den forbindelse, at guld i dag tegner sig for mere end halvdelen af valuta-reserverne i alle verdens nationalbanker.

— Guld spiller stadig en hovedrolle som officiel valuta-reserve, sagde dr. E. B. Gasser, som tilføjede, at verdens central- og nationalbanker i dag har en samlet guldbeholdning til en værdi på omkring 300 mia. dollars — eller 1.500 mia. kr.

En forsikring

Dr. Gasser talte endvidere om finansiel diversifikation og understregede, at guldet i betydelig udstrækning allerede i dag spiller en stor rolle i en formue-sammensætning.

Den amerikanske økonom Charles R. Stahl, der er præsident i Economist News Agency Inc. i New York, erklærede, at guld skulle betragtes som en slags finansiel forsikring. Guldsprisen stiger kun som følge af en almindelig svækkelse af al anden økonomisk aktivitet.

— Skulle prisen på guld gå hen at falde, bør også investorer i guld glæde sig. Det betyder nemlig, at vi i så fald lever i en bedre verden, sagde den amerikanske økonom.

Valutarisk

Konklusionen efter »World Gold 1980» i Montreaux må blive, at guld i dag spiller en valutarisk og investeringsmæssig rolle — nøjagtigt, som det har gjort, siden mennesket for 6.000 år siden først fattede interesse for dette forunderlige gule metal.

For 2.500 år siden blev de første guldmønter præget, og i dag kappes man verden over i de guldudducende lande om guldinvestorenes gunst. Der fremstilles guldmønter i større målestok en nogen sinde tidligere, og mens udbuddet således forøges, stiger priserne stadig. I sig selv en mærkværdig reaktion på et marked der normalt påvirkes nedad af et forøget udbud.

Arsagen kan kun være, at efterspørgslen er til stede. En efterspørgsel, som udelukkende dikteres af usikkerhed og svækkelse af de traditionelle papirvalutaer samt en pessimistisk tro på den økonomiske fremtid.

EBBE MUNCH-ANDERSEN

Børsenkonjunktur

Redaktion: Steffen Lenschau-Teglers

Der skete stort fald i forbruget af guld til smykkefabrikation i 1974:

Spekulanter og samlere anbringer nu penge i guldmønter

Private investorer opsugede over 800 tons guld til stigende priser

Spekulanter, storsamlere og investorer har i 1974 domineret guldmarkedet således, at forbruget til smykker er faldet med 40 pct., mens anvendelse af guld til officielle mønter (statsmønter) er steget til det femdobbelte.

Mens der i 1973 blev anvendt 33,7 pct. af verdens guldproduktion til smykker, blev der i 1974 kun brugt ca. 20 pct. Forbruget af guld i statsmønter er derimod steget fra 3,5 pct. til ca. 20 pct.

Spekulanternes stormløb på guld i 1974 affødte meget store prisstigninger. Det skønnes at private investorer sidste år absorberede over 800 tons til en samlet værdi på ca. 4 mia. dollars.

Industrifald

De store prisstigninger betød, at industriens efterspørgsel efter guld faldt over hele verden. I Europa faldt industriens forbrug fra 430 tons til 250 tons. I USA skete der et fald på 130 tons til 235 tons.

— Gullet opfører sig stik modsat andre råvarer, siger direktør Mogens Hauschildt fra Scandinavian Capital Exchange i København. — Når der sker prisstigninger på en råvare, er det normalt at produktionen stiger. Det er ikke tilfældet med guld. Verdensproduktionen af guld faldt i 1974 med 9 pct. i forhold til 1973. Samtidig er guldprisen steget med 62,5 pct., siger Mogens Hauschildt til Børsen.

Den samlede produktion af guld i den frie verden blev i 1974 på 995 tons. Dertil kommer uspecificerede leverancer fra Sovjet på 230 tons og 175 tons fra andre lukkede lande. I alt blev der i 1974 således kastet 1400 tons guld på verdensmarkedet i 1974.

Den frie verden

Med en mineproduktion på 995 tons i den frie verden i 1974 nåede man ned på den laveste produktion siden 1958. Det største fald stammer fra Sydafrika, hvor produktionen af guld gik ned med 95 tons til 758 tons.

Ifølge Samuel Montagu & Company's årlige »Bullion Review» er der imidlertid leveret 777 tons fra Syd Afrika, hvoraf de 19 tons stammer fra reserverne i den Sydafrikanske Nationalbank. Sovjetunionens anlås at have solgt 230 tons, hvilket er 50 tons mindre end i 1973.

Privatkøb

På grund af lovgivningen i forskellige lande, bl.a. USA, England, har det i 1974 kun været muligt for privatpersoner i disse lande at erhverve guld gennem køb af guldmønter. Dette har forårsaget en fem-dobling af salget af de såkaldte »bullion-mønter». For at imødekomme efterspørg-

Direktør Mogens Hauschildt

tons og i Ungarn er der blevet brugt 15 tons guld til møntfremstilling. I England er der brugt 14 tons guld til at præge de nye »Queens Sovereigns».

Guldmønter

USA er det største marked for guldmønter. Det antages at der i 1974 er blevet solgt guldmønter til en samlet vægt af 110 tons i 1974. Den mest populære guldmønt er den sydafrikanske Krugerrand. I Europa er Vesttyskland den største aftager af guldmønter, idet der blev solgt godt en million stykker i 1974. I England blev der solgt 937.000 guldmønter og i Schweiz blev der solgt 700.000 stykker. I Frankrig er det ikke tilladt at importere guld. Guldmarkedet i Frankrig er derfor helt lokalt. Det menes imidlertid at over 80 tons guld er blevet indsmuglet til Frankrig for at tilfredsstille efterspørgslen.

En af tidens virkelig store guldspekulanter var skibsreder Aristoteles Onassis. En væsentlig del af hans store værdier ligger værdisikret i guld.

— En af tidens virkelig store guldspekulanter var skibsreder Aristoteles Onassis. En væsentlig del af hans store værdier ligger værdisikret i guld.

munch

Udviklingen i guldprisen

Forbruget af guld fordelt geografisk således ud i 1974:

Europa	470 ton
USA	240 ton
Fjerne Østen	115 ton
Nære Østen	35 ton
Sydamerika	40 ton
Resten af verden	35 ton
Specielle investeringer - ikke geografisk	485 ton
I alt	1.400 ton

Den formålsbestemte fordeling af guld-forbruget ser således ud:

	anlæst 1974	reelt 1973
Smykker	20 pct.	24 pct.
Elektronik	9 pct.	9 pct.
Anden industri	9 pct.	10 pct.
Medaljer	1 pct.	1 pct.
Statsmønter	20 pct.	4 pct.
Lager	3 pct.	3 pct.
Anden investering	30 pct.	33 pct.
Uspecificeret		
Forbrug i USSR	8 pct.	6 pct.
I alt	100 pct.	100 pct.

Produktionen af guld i den frie verden således ud i 1974:

Sydafrika	758.502 ton
Canada	53.498 ton
USA	35.147 ton
Ghana	24.883 ton
Philippinerne	18.662 ton
Ny Guinea (Papua)	18.662 ton
Australien	18.796 ton
Rhoder	15.552 ton
Colombia	8.709 ton
Japan	6.221 ton
Mexico	4.666 ton
Zaire (Congo)	4.354 ton
Indien	2.799 ton
Andre	26.438 ton
I alt	994.889 ton

Det gyldne metal vort værn mod inflation

Uendelige muligheder for guld

I 6000 år har mænd kæmpet og døet for guld. Kvinder er blevet købt med guld. Nationer er gået i krig for guld. Der var guld i Edens Have. Kong Salomon og dronningen af Saba samlede guld. Kong Farao forbød alle at besidde guld undtagen sig selv. Kong Ferdinand af Spanien sagde til sine officerer i Sydamerika:

Få fat i guld, uden blodsudgydelse - hvis muligt - men for enhver pris bring guld.

Da Columbus landede på Cuba forlangte han omgående guld af de indfødte - mange indfødte måtte lade livet af den grund.

Guldfeber

I moderne tid betød guldfund i Californien i 1849 en enorm tilstrømning af mennesker. Da der blev fundet guld i Australien i 1851, tredobledes Australiens indbyggertal i det følgende 10-år. Indtil 1866 eksisterede Johannesburg overhovedet ikke. Der blev fundet guld, og på 10 år forvandlede stedet til en storby.

I 1896 fandt tre fiskere nogle klumper i Klondike. Kort efter flokkedes 100.000 mennesker.

Kort tid efter strømmede 100.000 mennesker til Yukon for at grave guld i Alaskas frosne jord.

Hvad er det, der får mænd til at rejse tusinder af kilometer for at finde guld når de ved, at chancen kun er en mod tusind. Hvad er det der får dem til at stjæle, slås og dræbe for guld?

I historisk tid har guld været et af de eneste aktiver af absolut vedvarende værdi.

Hunger

Mennesker hungre efter guld og samler på det. Det er værdisikkert i tilfælde af krig. Det beskytter mod inflation, depression og økonomisk sammenbrud.

Guld efterstræbes, fordi det er smukt, stabilt og holdbart. Egyptiske kunstværker lavet af guld skinner stadig efter 5000 år. Guldmønter hentet op af havets dyb fra en sunket galleorle ser ud som nyt på trods af 300 år i saltvand.

Guld - metallet der kan få mænd til at rase

Mangelvare

Endelig samler mennesker på guld, fordi der er så lidt af det. Hele verdens guldpåproduktion i de sidste 500 år kan stives sammen i et hul på kun 13,7 meter dybt og 13,7 meter i længde og bredde. Dette svarer til 2571 kubikmeter, eller 49.571 ton. Eller sagt på en anden måde. Hele verdens guldpåproduktion i de sidste 500 år kan rigeligt rummes i Rundetårn. Den danske guldbeholdning er på ca. 61 ton, som svarer til 0,00012 pct. af verdensbeholdningen.

Uundværligt

Efterspørgslen efter guld bliver større og større, efterhånden som guldet også kommer til at spille en rolle som international råvare. I supplement til de traditionelle motiver for at hverve guld, er guld nu også blevet et uundværligt metal i de industrialiserede landes teknologiske udbygning. Guld anvendes således i produkter som radar, rumraketter og computers.

Forbruget i industrien stiger stærkt. I USA blev der i 1962 brugt 3,6 millioner ounces i industrien. I 1974 regner man med at forbruget vil blive omkring 8 millioner pr. ounces (248 ton).

Guld forgår så godt som aldrig. Skønmæssigt eksisterer 85 pct. af hele verdens guldpåproduktion stadig. Det er nemt at arbejde i guld. Fem store guldmønter kan således hamres ud til at dække en fodboldbane. En ounce guld kan blive trukket ud til en wire på 56 meter. Diameteren kan fabrikeres helt ned til nitusindele tomme.

Reflekterer

På grund af guldets formidable evne til at beskytte imod ydre stråling, benyttes det på mangfoldige områder lige fra rumfartøjer til kirker. 98,44 pct. af den bestråling, der rammer guld, reflekteres. I moderne jet-fly er motorerne omgivet af et tyndt lag guld-film for at beskytte motorerne. Også i både Gemini og Apollo-rumskibene blev der anvendt guld til mange formål. Mange bygninger rundt om i verden beskyttes mod solen af et tyndt lag guld-film.

Guld er også et godt hjælpemiddel i marketing-funktionen. Mange store salgs-successer kan takke guldet for produktets succes. Guld-udsmykning af både varemærker og etiketter har hjulpet adskillige dedoranter, fyldepenne, margarine og chokolade-produkter frem til succes.

Helbrede

Også i lægevidenskaben har guld fundet indpas. Fra gammel tid har guld fundet vej helt ned i rigmænds tænder. Eksperimentalt er guld nu også ved at finde anvendelse til helbredelse af kræft.

I en tid hvor udsigterne for papirpengene ser mindre end lovende ud, er det stadig guldet der ligger til grund for sikkerhed i langfristede investeringer. Guld betyder sikkerhed for alle over alt.

munch

